מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את התאריכים והמושגים המרכזיים של חודש כסליו וחנוכה
- להרחיב אוצר מילים סביב משפחות המילים אור וחנוכה
- לתרגל קריאה, הבנה וחשיבה דרך חידות וטקסטים קצרים מהלוח
- לחבר בין ערכי החג לחוויה אישית בכתיבה

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – זיהוי תאריכים בסיסי

1. ב – 30
2. ב – יום ו׳

חלק ב׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – בדיקת עובדות

1. נכון – כך נקבע בלוח - כ״ה בכסליו הוא תמיד תחילת החג.
2. לא נכון – ראש חודש כסליו חל בשני ימים - ל׳ בחשון וא׳ בכסליו.

חלק ג׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – השלמת תאריכים

1. כסליו
2. טבת

חלק ד׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – התאמת תאריך לאירוע

1. ג – (ראש חודש כסליו)
2. א – (ערב חנוכה, נר ראשון)
3. ב – (יום א׳ של חנוכה)

חלק ה׳ – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – מאפייני החודש

1. ב – קשת
2. ג – חורף
3. ב – חשוון

חלק ו׳ – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – השלמת מילים

1. יורה
2. מלקוש

חלק ז׳ – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – חושבים וכותבים

חלק ח׳ – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – זיהוי מנהגים ומאכלים

1. א – סופגניות
2. א – שמונה ימים
3. א – נר נוסף

חלק ט׳ – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – אותיות הסביבון ומשמעותן

1. ב (נס)
2. א (גדול)

חלק י׳ – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – סדר סיפור חנוכה

1. היוונים גזרו גזרות נגד שמירת המצוות ולימוד תורה
2. משפחת החשמונאים בראשות מתתיהו יצאה למרד נגד היוונים
3. היהודים ניצחו וטיהרו מחדש את בית המקדש

חלק י״א – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – היכרות עם מילים וערכים

- 1. א – אור
- 2. א – נרות
- 3. א – חנוכה

חלק י״ב – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – השלמות והתאמות

- 1. אור

חלק י״ג – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – התאמת ערכים למשמעותם

- 1 – ב (ההפך מחושך)
- 2 – ג (ציפייה לדבר טוב)
- 3 – א (לדאוג אחד לשני)

חלק י״ד – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – חשיבה וכתיבה

חלק ט״ו – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – היכרות

1. נכון – כך בנויה פינת החידות בלוח – דש שמרימים כדי לבדוק את הפתרון.
2. לא נכון – בפינת 'האור שלי' כותבים משאלה, מילה טובה וגם מעשה טוב.
3. נכון – זהו עיצוב הפינה – חנוכייה גדולה שעליה כותבים על להלהבות.

חלק ט״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – השלמה והתאמה

- 1. דש
- 2. חנוכייה

חלק י״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – התאמת חידות

- 1 – ב (סביבון)
- 2 – ג (סופגנייה)
- 3 – א (חנוכייה)

חלק י״ח – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – חשיבה וכתיבה

חלק י״ט – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – זיכרון

1. נכון – A3 מתאים ללוח גדול יותר
2. לא נכון – קודם מדביקים את המסגרות והפינות, כי הן קובעות את הגבולות

חלק כ׳ – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – מיקום הרכיבים

- 1. ב – במרכז הלוח
- 2. ב – להבות שטרם הודבקו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציון תאריך נכון מתוך לוח השנה שבדף (כ״ד/כ״ה בכסליו)
- הסבר הקושר בין הנס, הנרות והחושך של החורף
- תשובה הגיונית הקשורה למילים שנלמדו בפרק המקורות והחידות

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה שיעורים: תאריכים ומושגים, סיפור ומילים, חידות וסיכום
- לתלמידים צעירים יותר כדאי להקריא את משפטי המקורות ולפשט אותם בעל פה
- לקראת סיום החוברת אפשר לשלב כתיבה אישית בהשראת פינת האור שלי כמשימת סיכום
- למי שזקוק לתמיכה נוספת אפשר להיעזר במילים עם ניקוד ובתמונות כדי לחזק הבנה

חוברת תרגול – לוח קיר לחודש כסליו

לוח קיר לחודש כסליו

יסודי · חנ״מ

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים
2. פרק 2 – מה זה כסליו ומה קורה בו
3. פרק 3 – סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון
4. פרק 4 – מילת החודש, ערכים ומן המקורות
5. פרק 5 – חידות ופינת האור שלי
6. פרק 6 – בונים את הלוח יחד

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בחוברת הזאת תמצאו תרגילים על כל מה שמככב בלוח הכיתתי של כסליו: תאריכים, מילים, סיפור החג וחידות. אפשר לעבוד לפי סדר הפרקים, פרק אחד בכל שיעור, ולבדוק את עצמכם בסוף כל פרק.

בנק מילים: כסליו | דש | טבת | מלקוש | חנוכייה | אור | יורה

1 חלק א' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – זיהוי תאריכים בסיסי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה ימים יש בחודש כסליו תשפ"ז לפי לוח השנה בדף?

א) 29 ב) 30 ג) 31

2. באיזה יום בשבוע חל ערב חנוכה, הדלקת הנר הראשון?

א) יום ה' ב) יום ו' ג) שבת

2 חלק ב' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – בדיקת עובדות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כ"ה בכסליו הוא היום הראשון של חג חנוכה.	☐	☐
2	ראש חודש כסליו נחגג יום אחד בלבד.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – השלמת

תאריכים

השלימו את המילה החסרה.

1. ערב חנוכה והדלקת הנר הראשון חלים בכ״ד ב _____ .

2. חג הבנות נחגג יחד עם ראש חודש _____ .

4 חלק ד׳ – פרק 1 • מתי זה כסליו? לוח השנה והתאריכים – התאמת תאריך לאירוע

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. א׳ בכסליו	___	**א.** ערב חנוכה, נר ראשון
2. כ״ד בכסליו	___	**ב.** יום א׳ של חנוכה
3. כ״ה בכסליו	___	**ג.** ראש חודש כסליו

5 חלק ה׳ – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – מאפייני החודש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו המזל של חודש כסליו?

(א) טלה (ב) קשת (ג) מאזניים

2. באיזו עונה חל חודש כסליו?

(א) קיץ (ב) אביב (ג) חורף

3. חודש כסליו מגיע מיד אחרי איזה חודש?

(א) תשרי (ב) חשוון (ג) טבת

6 חלק ו׳ – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. הגשם הראשון של עונת החורף נקרא _____

2. הגשם האחרון בסוף עונת הגשמים נקרא _____

7 חלק ז' – פרק 2 • מה זה כסליו ומה קורה בו – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

8 חלק ח' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – זיהוי מנהגים ומאכלים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה מאכל אוכלים בחנוכה כי הוא מטוגן בשמן?

א) סופגניות ב) מצות ג) תפוחים בדבש

2. כמה ימים חוגגים את חג החנוכה?

א) שמונה ימים ב) שבעה ימים ג) שישה ימים

3. מה מוסיפים להדליק בחנוכייה בכל ערב של החג?

א) נר נוסף ב) נר הבדלה בלבד ג) אבוקה אחת גדולה

9 חלק ט' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – אותיות הסביבון ומשמעותן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. נ	___	**א.** גדול
2. ג	___	**ב.** נס

10 חלק י' – פרק 3 • סיפור חנוכה, מנהגים וסביבון – סדר סיפור חנוכה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	היהודים ניצחו וטיהרו מחדש את בית המקדש
☐	היוונים גזרו גזרות נגד שמירת המצוות ולימוד תורה
☐	משפחת החשמונאים בראשות מתתיהו יצאה למרד נגד היוונים

11 חלק י״א – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – היכרות עם מילים וערכים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה שייכת למשפחת השורש א־ו־ר?

א) אור ב) נר ג) חנוכה

2. איזו מילה שייכת למשפחת השורש נ־ר?

א) נרות ב) אור ג) חג

3. איזו מילה שייכת למשפחת השורש ח־נ־ך?

א) חנוכה ב) גשם ג) חורף

12 חלק י״ב – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – השלמות והתאמות

השלימו את המילה החסרה.

1. מילים מהשורש א־ו־ר הן למשל _____ ומאור.

13 חלק י״ג – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – התאמת ערכים למשמעותם

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אור	___	**א.** לדאוג אחד לשני
2. תקווה	___	**ב.** ההפך מחושך
3. ערבות הדדית	___	**ג.** ציפייה לדבר טוב

14 חלק י״ד – פרק 4 • מילת החודש, ערכים ומן המקורות – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

15 חלק ט״ו – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – היכרות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפינת החידות יש דש, ותחתיו מסתתרת התשובה.	☐	☐
2	בפינת 'האור שלי' כותבים רק משאלה, ואין מקום למילה טובה או מעשה טוב.	☐	☐
3	בפינת 'האור שלי' יש חנוכייה גדולה עם להבות לכתיבה.	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. בפינת החידות מרימים _____ כדי לראות את התשובה.

2. הכלי שבו מדליקים נרות בחנוכה נקרא _____ .

17 חלק י״ז – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – התאמת חידות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קטן ועגול, מסתובב על השולחן בחנוכה	___	**א.** חנוכייה
2. מאכל מתוק ומטוגן שאוכלים בחנוכה	___	**ב.** סביבון
3. כלי שמדליקים בו נרות שמונה ימים	___	**ג.** סופגנייה

18 חלק י״ח – פרק 5 • חידות ופינת האור שלי – חשיבה וכתיבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

19 חלק י״ט – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – זיכרון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ללוח קטן, עד כ-120 ס״מ, מומלץ להדפיס בגודל A4	☐	☐
2	הדבר הראשון שמדביקים ללוח הוא אותיות הכותרת	☐	☐

20 חלק כ׳ – פרק 6 • בונים את הלוח יחד – מיקום הרכיבים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי התרשים, היכן נמצאים לוח החודש והחנוכייה?

(א) בשורה העליונה (ב) במרכז הלוח (ג) בשורה התחתונה

2. מה שומרים במעטפה מיוחדת כשמרכיבים את הלוח?

(א) חידות עם דשים (ב) להבות שטרם הודבקו (ג) אותיות הכותרת

כרטיס יציאה

אני יודע/ת לומר באיזה תאריך עברי חל ראש חנוכה השנה

_____

_____

אני יכול/ה להסביר במילים שלי למה חנוכה נקרא חג האורים

_____

_____

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀